

δευτέρας διαμέτρες περιγράμενος. ἔπεισαν γὰρ Ἑλλήνες αἱ ΛΒΨ, αἱΒψ. (πίν. ΚΔ'. χ. 3, 4.) ὡν πλαγία μὲν πλευραὶ αἱ ΛΨ, αἱψ, δεύτεραι δὲ διάμετροι αἱ ΔΒ, δβ. λίγων, ὅτι ὡς ΑΒΨ : αἱΒψ :: ΛΨ. ΔΒ : αἱψ. δβ. ~~γράφωσαν~~ γράψαντες τὸν ΛΨ, αἱψ, ημικυκλούς τὰ ΛΚΨ, αἱκψ. οὐχὶ ἐκβληθῆσαν αἱ ΔΒ, δβ, συμβαλλέτωσαν ταῖς περιφερείαις κατὰ τὰ Κ, καὶ σημεῖα. οὐχὶ ἐπεὶ ὡς ΑΒΨ : ΛΚΨ :: ΔΒ : ΛΨ, (ω) ~~καὶ~~ ως ΔΒ : ΛΨ :: ΔΒ. ΛΨ : $\bar{\Lambda}\Psi^2$, (α) αἱ αἱα ΛΒΨ : ΛΚΨ :: ΔΒ. ΛΨ : $\bar{\Lambda}\Psi^2$, (β) καὶ ἐναλλάξ ~~ως~~ ΑΒΨ : ΔΒ. ΛΨ :: ΛΚΨ : $\bar{\Lambda}\Psi^2$. διὸ τὰ αὐτὰ διδοῦχοι γίνεται, ὅτι ὡς αἱΒψ : δβ. αἱψ :: αἱκψ : $\bar{\alpha}\psi^2$. αἱπ' ὡς ΛΚΨ : $\bar{\Lambda}\Psi^2$ :: αἱκψ : $\bar{\alpha}\psi^2$. (γ) αἱα καὶ ~~ως~~ ΑΒΨ : ΔΒ. ΛΨ :: αἱΒψ : δβ. αἱψ, (δ) καὶ ἐναλλάξ, ~~ως~~ ΑΒΨ : αἱΒψ :: ΔΒ. ΛΨ : δβ. αἱψ.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς ὀπτικοῖς χρήσεως τῶν τῆς Ἑλλάψεως συμπτωμάτων.

Α'. Εἰναὶ ἐκ μετάλλου κατασκευαθῆ σερεὸν ἐξ Ἑλλάψεως γινόμενον, καὶ μέρος μὲν αὐτῷ ὀποτικοῦτος, τὸ λοιπὸν γλυφὲν, κοίλου γένηται, αἱ τὸ φωτὸς αἱκτῖνες τῷ ἐπὶ τῆς ἐτέρας τῶν Ἑσιῶν Τ (πίν. ΚΒ'. χ. 2.) τεθέντος, αἱ τῷ κοίλῳ ἐλλειπτικῷ ἐπιφενίᾳ προσπίπτουσαι, μετὰ τὴν αὐναίκλασιν τῷ ἐτέρῳ τῶν Ἑσιῶν Φ συμβαλλόσαι συλλεχθήσονται. προσπτέτω γὰρ ἀπὸ τῷ ἐν τῷ Χ φωτὸς πρὸς τὴν ἐλλειπτικὴν κοίλην ἐπιφανεῖσαι ΔΜ ή αἱκτὶς ΥΜ. καὶ ἦχος

(α) Κατὰ τὴν προλ. α'. Συντ. (α) Κατὰ τὴν α'. ^{πίν.}
 (β) Κατὰ τὴν β'. τῷ β'. (γ) Κατὰ τὴν β'. τῷ β'. (δ) ^{πίν.}
 τῷ τὴν προλ. β'.

ἡ ἡφαπτομένη ΒΜΧ. καὶ ἐπεὶ ἡ τῆς πτώσεως γωνίας ἵση τῷ τῆς ανάκλασεως, ὡς ἐκ τῆς πείρας δῆλον ἔσι δὲ γωνία τῆς πτώσεως ἡ ΥΜΒ, ἵση δὲ αὐτῇ ἡ τῆς ανάκλασσεως ΦΜΧ, (ε) ἡ ἄρετος ΥΜ ανάκλασθαι, τὴν τῆς ΜΦ Φοράν Φρεομήνη ἐπὶ τὸ Φ πίπτει. εἰ γὰρ ἀλλοθίπτη πέσῃ, ἡ τῆς πτώσεως γωνία ΥΜΒ, όποιαν ἵση γένοιτο τῷ τῆς ανάκλασσεως ΦΜΧ. ὁμοίως δὲ δειχθήσεται, ὅτι πᾶσαι αἱ ακτίνες, αἱ απὸ τῷ ἐν τῷ Υ φωτὸς τῷ κοιλιᾷ ὑλειπτικῇ ἐπιφανείᾳ προσπίπτουσαι, κατὰ τὸ Φ μετὰ τὴν ανάκλασιν συμπεσθήσεται. τέμπαλιν δὲ, ἐάν τό φῶς ἐπὶ τὸ Φ τεθῇ, αἱ προσπεσθήσαι καὶ αγανάκλασθαι ακτίνες ἐν τῷ Υ συλλεχθήσονται. ἐν τέτων δὲ δῆλον, ὅτι ἐν τοῖς Φ, καὶ Υ σημείοις μεγίση τῆς τῷ φωτὸς δύναμεως ἡ ἐπίτασις.

. Ἐάν δὲ τὸ ίξεν Ελλείψεως γινόμενον σερεὸν ύδριον ἦσαι τῷ φωτὸς ακτίνες τῷ κυρτῷ αὐτῷ ἐπιφανείᾳ ἔτοι προσπίπτουσιν, ὡς μετὰ τὴν ανάκλασιν Φοράν φέρεθαι τὴν ἐπὶ τὴν ἐτίραν τῷ Εἰσιῶν Φ, διὸ τῆς ὑλειπτικῆς ύδριας διεῖσαι, κατὰ τὴν ἐτέραν Εἰσιαν Υ αλλήλους συμπίπτουσι. προσπιπτέτω γὰρ τῷ ὑλειπτικῷ κυρτῷ ἡ ΖΜ ἔτοις, ὡς μετὰ τὴν ανάκλασιν τὴν ΣΜΦ Φοράν φέρεθαι. λέγω δὲ, ὅτι ἡ ΖΜ διὰ τῆς ύδριας διεῖσαι, ἐπὶ τὸ Υ πίπτει. ἐπούλευτος γὰρ δεῖ τὴν κατὰ πτῶσιν γωνίαν ΖΜΧ τῷ κατὰ ανάκλασιν ΣΜΒ ἵσην εἶναι ἵση δὲ γίνεται, ἐάν ἡ ΖΜ ἐκβληθῆσαι ἐπὶ τὸ Υ πέσῃ (ἐπεὶ γὰρ ἡ ΦΜΧ = ΥΜΒ, ἔσι δὲ ἡ μὲν ΦΜΧ = ΣΜΒ, ἡ δὲ ΥΜΒ = ΖΜΧ, ἄρα καὶ ἡ ΖΜΧ = ΣΜΒ) ἡ ἄρετος ΖΜ διὰ τῆς ύδριας διελθεῖσαι ἐπὶ τὸ Υ πίπτει. τὸ αὐτὸ δὲ

Π 2

δη-

(ε) Κατὰ τὴν ι'. τῷ δὲ τῷ τμήμα.

φητέον καὶ περὶ τῶν ἄλλων αἰκτίνων τῶν ὁμοίως τῇ
ΖΜ τῷ ἐλειπτικῷ προσσιπτάσων κυρτῷ.

Γ'. Εἰών ἡ προσεσβόσα αἰκτίς ΛΜ (χ. 3.) παρέδη-
λος ἢ τῷ πλαγίᾳ πλευρᾷ ΨΑ τῆς ἐλειπτικῆς υελίνης
Φακῆς, ἔνδον δὲ εἰσιέσσα μετὰ τὴν Θλᾶσιν ἐπὶ τῷ
ἔτεξαν τῷ Ἐστῶν Υπέση, ὡς ἡ ΜΥ, καὶ αὐτῇ
ἀπὸ τῷ Μ ἡ ΡΜΕ πρὸς ὀρθὰς μὲν τῷ ΛΜ, συμ-
βάλλασσε δὲ τῷ πλαγίᾳ πλευρᾷ κατὰ τὸ Ε, τὸ
ἡμίτονον τῆς κατὰ πτῶσιν γωνίας ΡΜΛ, πρὸς τὸ
ἡμίτονον τῆς κατὰ Θλᾶσιν ΥΜΕ λόγου ἔχει ὃν ἡ
ΤΜ, πρὸς τὴν ΥΕ, ἔτεν ὃν ἡ Θλαψέσα αἰκτίς,
πρὸς τὸ απολαμβανόμενον ἀπὸ τῆς καθέτου μέρους
τῇ ΨΑ πρὸς τῷ Ἐσια Υ. ἔτι μὲν γάρ ἡ μὲν ΡΜΛ =
ΡΕΑ. (ζ) ἐκατέροις δὲ τῶν ΡΕΑ, ΡΕΥ τὸ αὐτὸν ἔχει
ἡμίτονον. (η) τὸ δὲ ημίτονον τῆς ΜΕΥ, πρὸς τὸ
ημίτονον τῆς ΥΜΕ λόγου ἔχει ὃν ΤΜ : ΥΕ. (θ)
ὅτι δὴ τὸ ημίτονον τῆς κατὰ πτῶσιν γωνίας, πρὸς
τὸ ημίτονον τῆς κατὰ Θλᾶσιν λόγου ἔχει, ὃν ΤΜ :
ΥΕ

ΣΙΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ ημίτονον τῆς κατὰ πτῶσιν γωνίας, πρὸς τὸ Η-
μίτονον τῆς κατὰ Θλᾶσιν τῆς αἰκτίνος τῆς ἀπὸ τῷ
αἴρεσος εἰς τὴν υελον εἰσιέσπε λόγου ἔχει, ὃν ὁ 3 :
2, ὡς ἡ πεῖρα δείκνυστι. διὸ υελίνης θόσης τῆς ἐλει-
πτικῆς Φακῆς, καὶ τῆς αἰκτίνος ἀπὸ τῷ αἴρεσος εἰς
αὐτὴν εἰσιέσπε, ἐξὸν ὡς ΥΜ : ΥΕ :: 3 : 2. ἐπεὶ δὲ ὡς
ΤΜ : ΥΕ, θέτως ἡ πλαγίας πλευρᾷ ΨΑ, πρὸς τὸ
τῶν Ἐστῶν αἰπόσημα ΥΦ, (ι) ἔστεται καὶ ὡς ΨΑ : ΥΦ ::
3 : 2.

(ζ) Κατὰ τὴν καθ. τῆς α. (η) Κατὰ τὸν β'. ἑρισ. τῆς Τριγων.

(θ) Κατὰ τὸ δ. Θεώρ. τῆς αὐτ. Τριγωνομ. (ι) Κατὰ τὸ
δ. Συνέπ. τῆς ζ. τῇ δὲ τῇ τμήμα.

ΠΕΡΙ ΕΛΛΕΙΨΕΩΣ.

Δ'. Δεδέντος τῷ λόγῳ ὃν ἔχει ἡ πλαγία πλευρᾶς -
Ἐξιψεως πρὸς τὸ τῶν Ἐσιῶν αὐτῆς ἀπόσημα, καὶ
καμένη τῷ λόγῳ τότε εἶναι ὡς 3: 2, κατασκευ-
αθήσεται ἐλλειπτικὴ νέλινη Φακὴ, πρὸς ἣν πᾶσαν
αἱ προσπίπτουσαὶ τῷ Φωτὸς αὐτῖνες παραστῆλαι τῷ
Λύζοντι αὐτῇς, ἐπὶ τὴν ἑτέραν τῶν Ἐσιῶν μετὰ τὴν
ὅμοιν *Σλάσσου* συμπεσεῖνται. ἐπεὶ γὰρ ὡς ΨΑ:ΥΦ::
3:2, ^{καὶ δὲ} ὡς ΨΑ:ΥΦ::ΥΦ, πρὸς τὴν ὑπεροχὴν,
καὶ ἡ πλαγία πλευρᾶς ΨΑ τὴν ὁρθίαν ὑπερέ-
χει, (κ) ἔσεται αὖτε ἡ δηθεῖσα ὑπεροχὴ ἵση $\frac{4}{3}$.
Ἀκεῖνη καμένη τὴν ΨΑ = 3, ἔσεται ἡ ὁρθία πλευρᾶς
ἵση $3 - \frac{4}{3}$, ἄτταν ἵση $\frac{5}{3}$. ἐάν δὲ πλαγία μὲν πλευρᾶς
τῇ ΨΑ = 3, ὁρθία δὲ ἵση $\frac{5}{3}$, Ἐλλεψις γραφῆ ἡ ΨΜΑ,
περὶ δὲ τὸν ΨΑ "Ἄξονα περιενεχθεῖσα, ἔως ὅτε
ἀποκαταστῇ ὁ θεν ἡρξατο φέρεθαι, σερεῖν ποιή-
σῃ, ἡ ὁμοία ἡ ἵση αὐτῷ κατασκευαθεῖσα νέλινη
Φακὴ ἔσαι ἡ διηταμένη.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

"Ιτέον ὅτι, ἐάν αἱ τῷ Φωτὸς αὐτῖνες μετὰ τὴν ἐν
τῷ Μ θλάσιν τῆς υέλῃς ἐξέλθωσιν, ἀκέτι ἐπὶ τὴν
Ἐσιῶν Υ φέρονται. Θλῶνται γὰρ πάλιν αὐτὸς τῆς υέλῃς
εἰς τὸν αἴρεσθαι εἰσιγόνται. Ἄναε δὲ μὴ αῦθις θλασθῶσι, σφαιρο-
κόκοιλον υέλινον σερεῖν υπὸ τὸ κυρτὸν ΜΑ τῆς ἐλλει-

πτι.

(*) Κατὰ τὴν π'. Συντ. τῆς αὐτ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ ΠΕΡΙ ΕΛΛΕΙΨΕΩΣ.

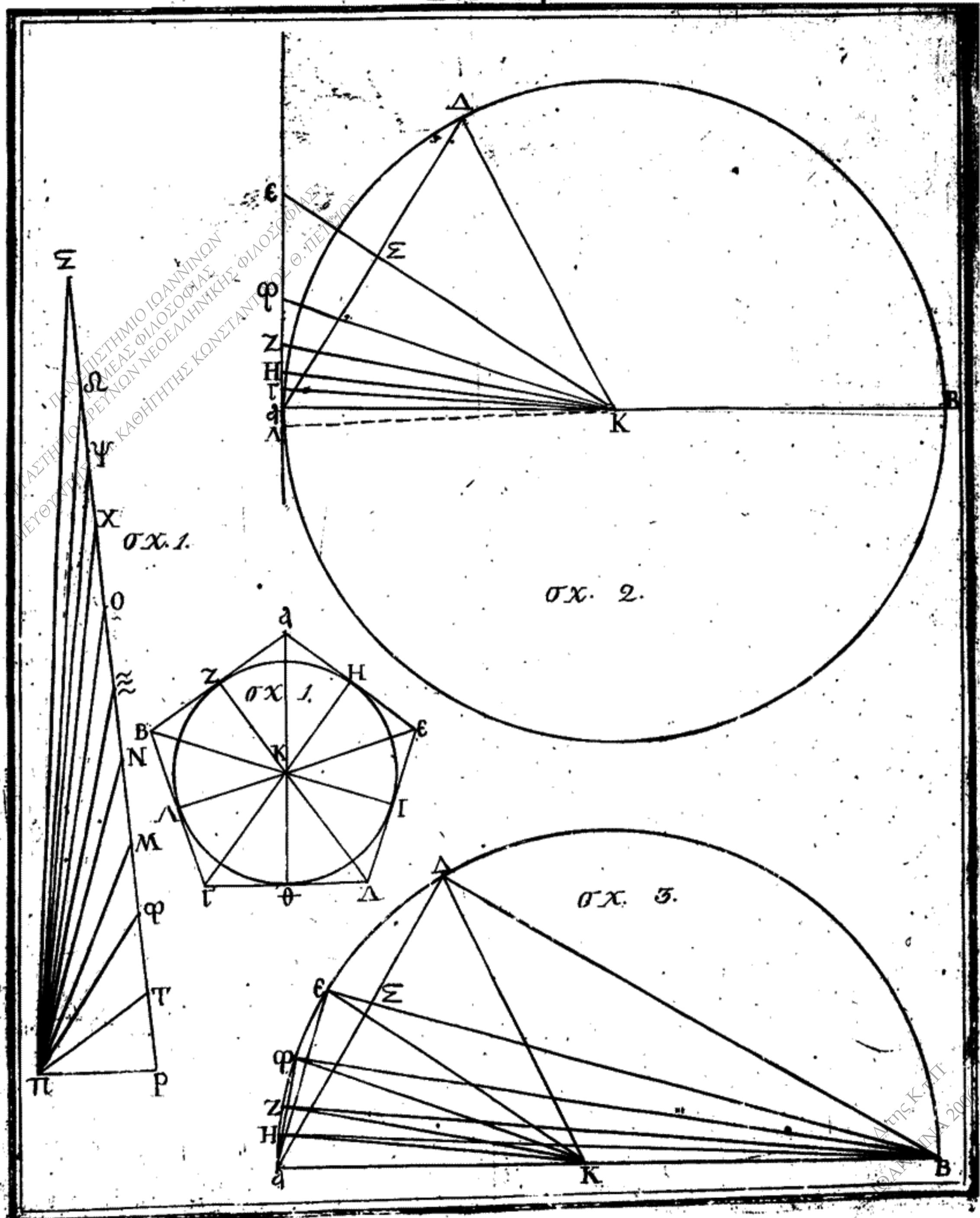
πτικῆς Φακῆς ἐφαρμόζεσι, κέντρου ἔχον αὐτὸ τὸ Υ,
ὅτῳ μὲν γὰρ αἱ μετὰ τὴν ἐν τῷ Μ Θλᾶσιν αὐτῖς
ἔπι τὸ Υ φερόμεναι, πρὸς ὁρθὰς τῇ σφαιρικοῦ
τιφανείᾳ προσβάλλεσαι, χρεμίσν πάχεσι Θλᾶσιν.

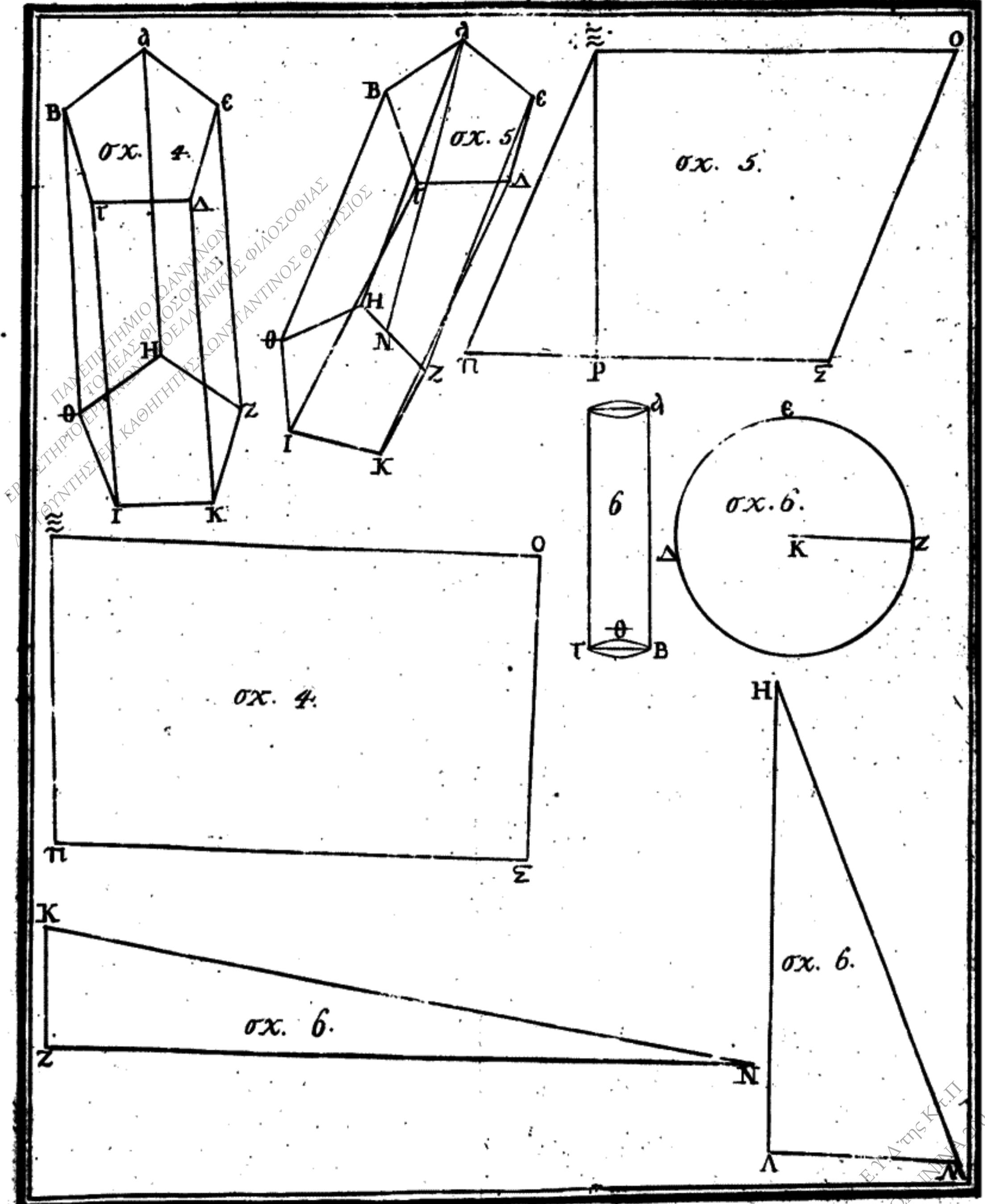
Τ Ε Λ Ο Σ

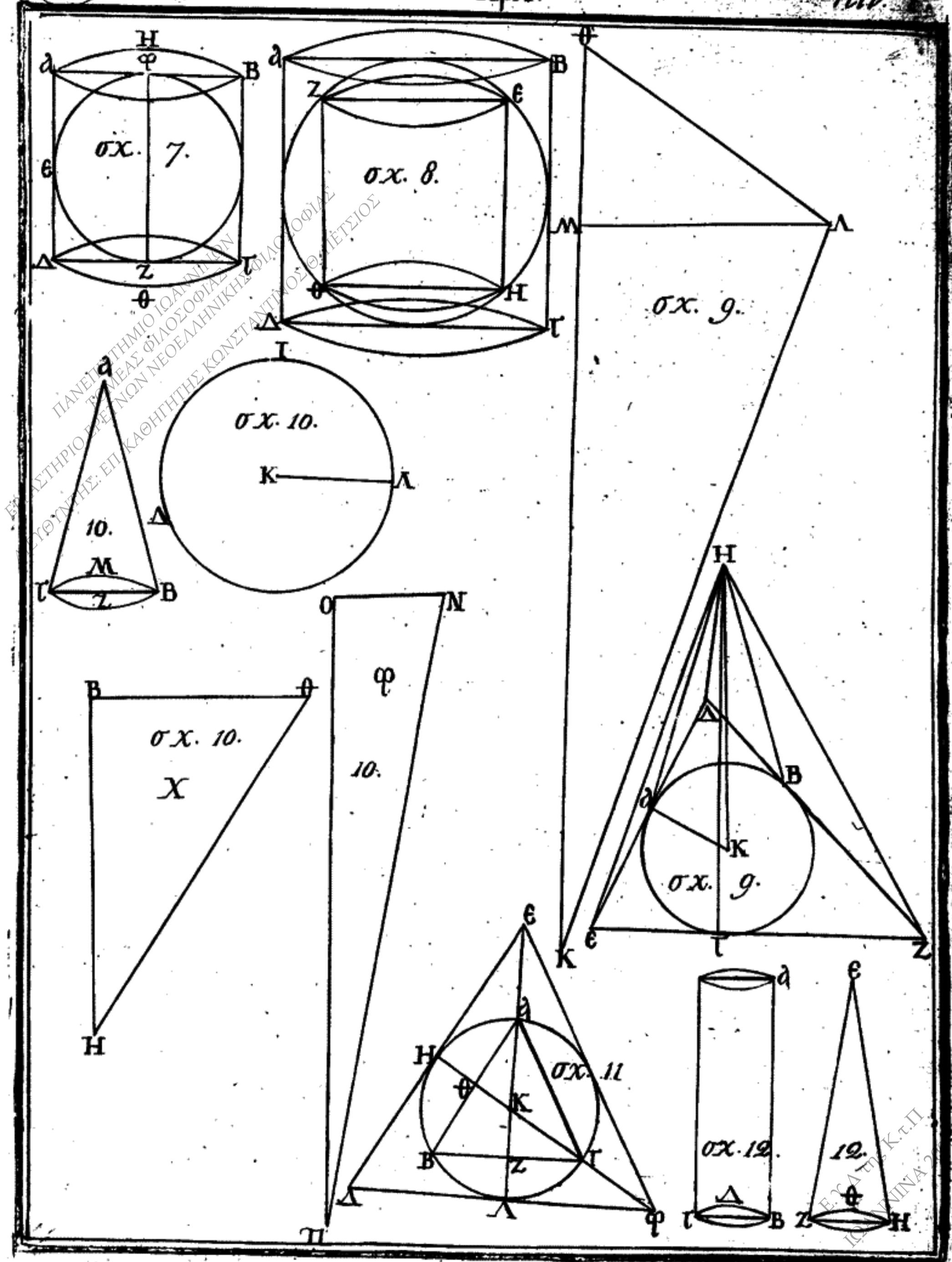

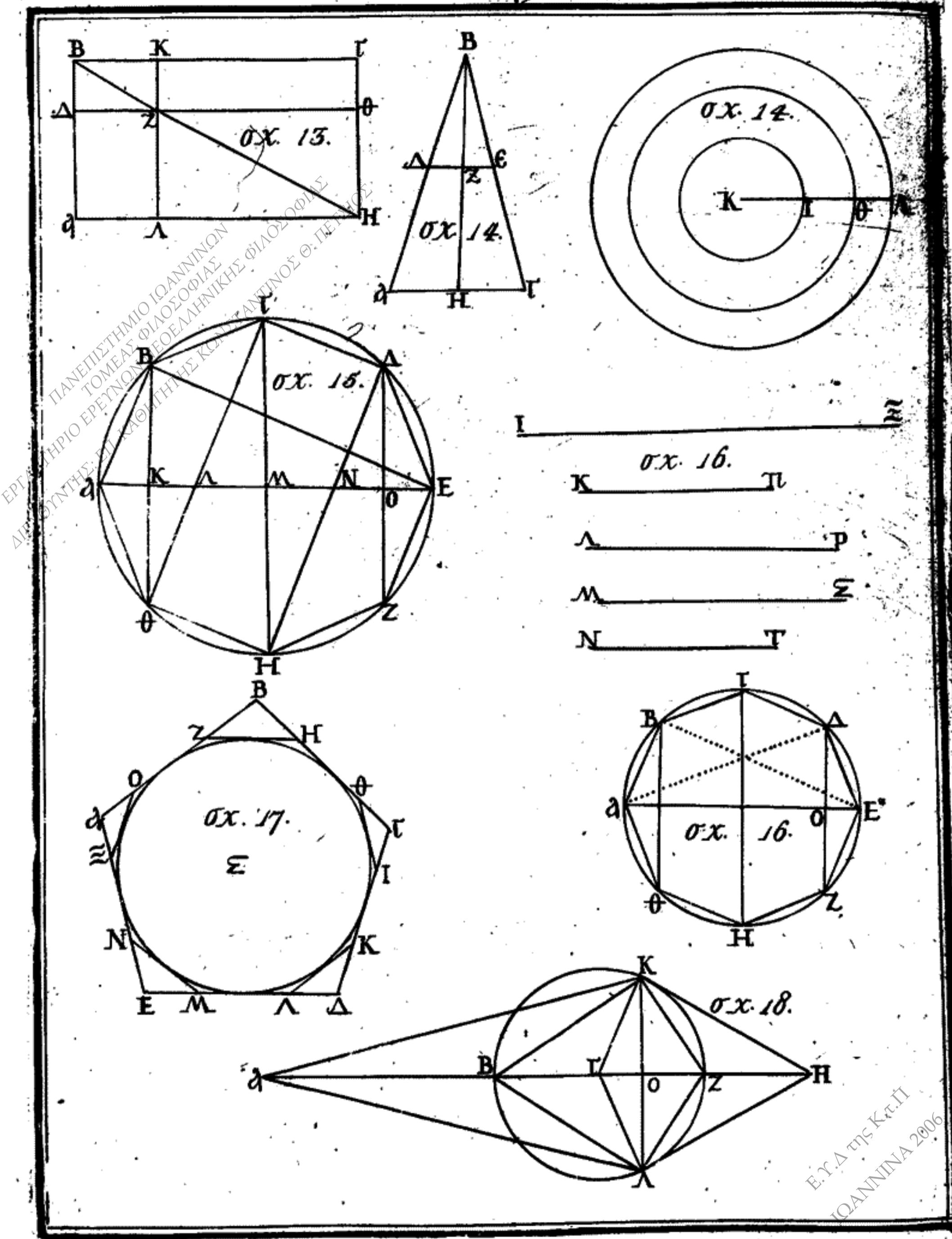
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

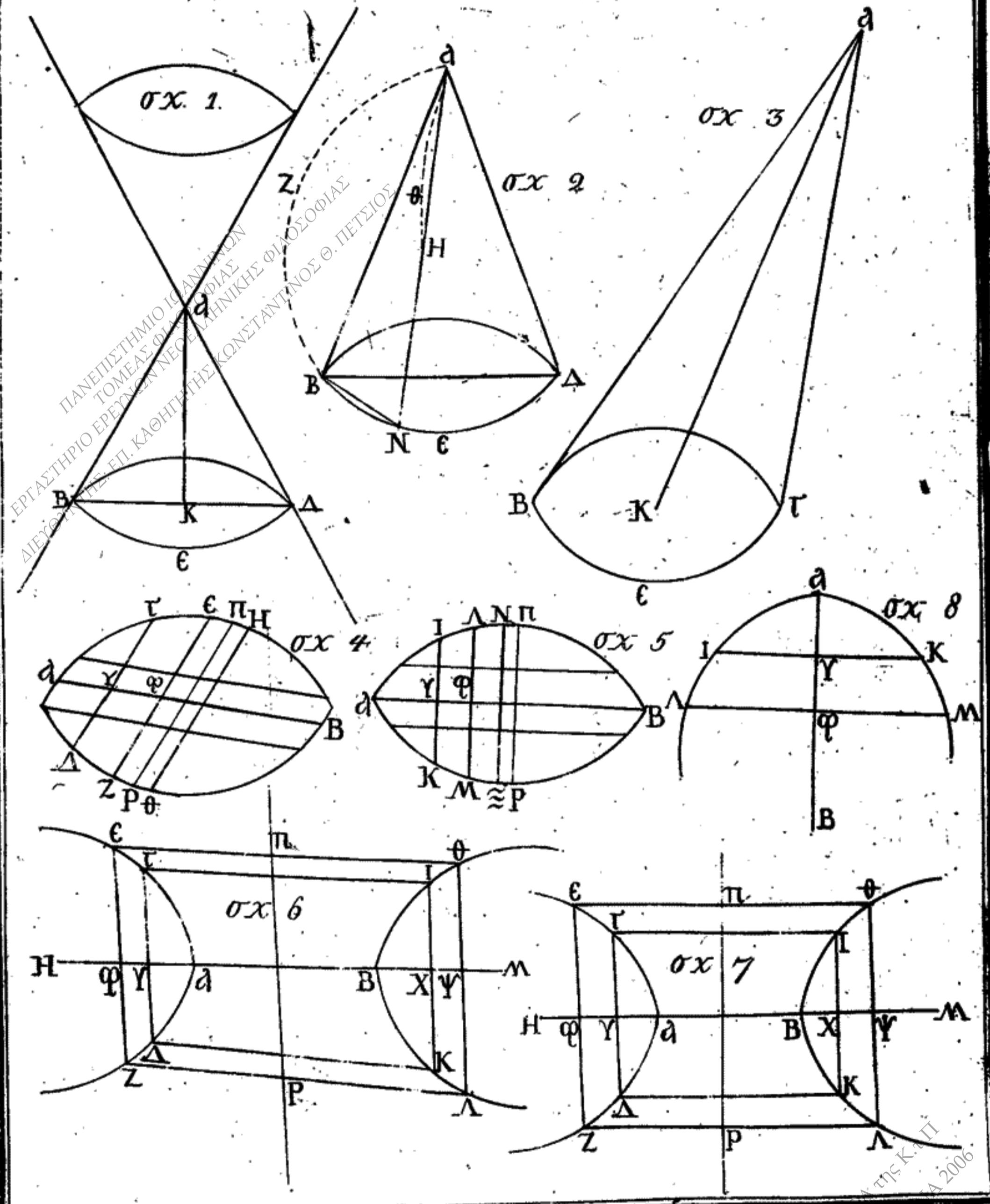
Ε.Υ.Δ. τμ.Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

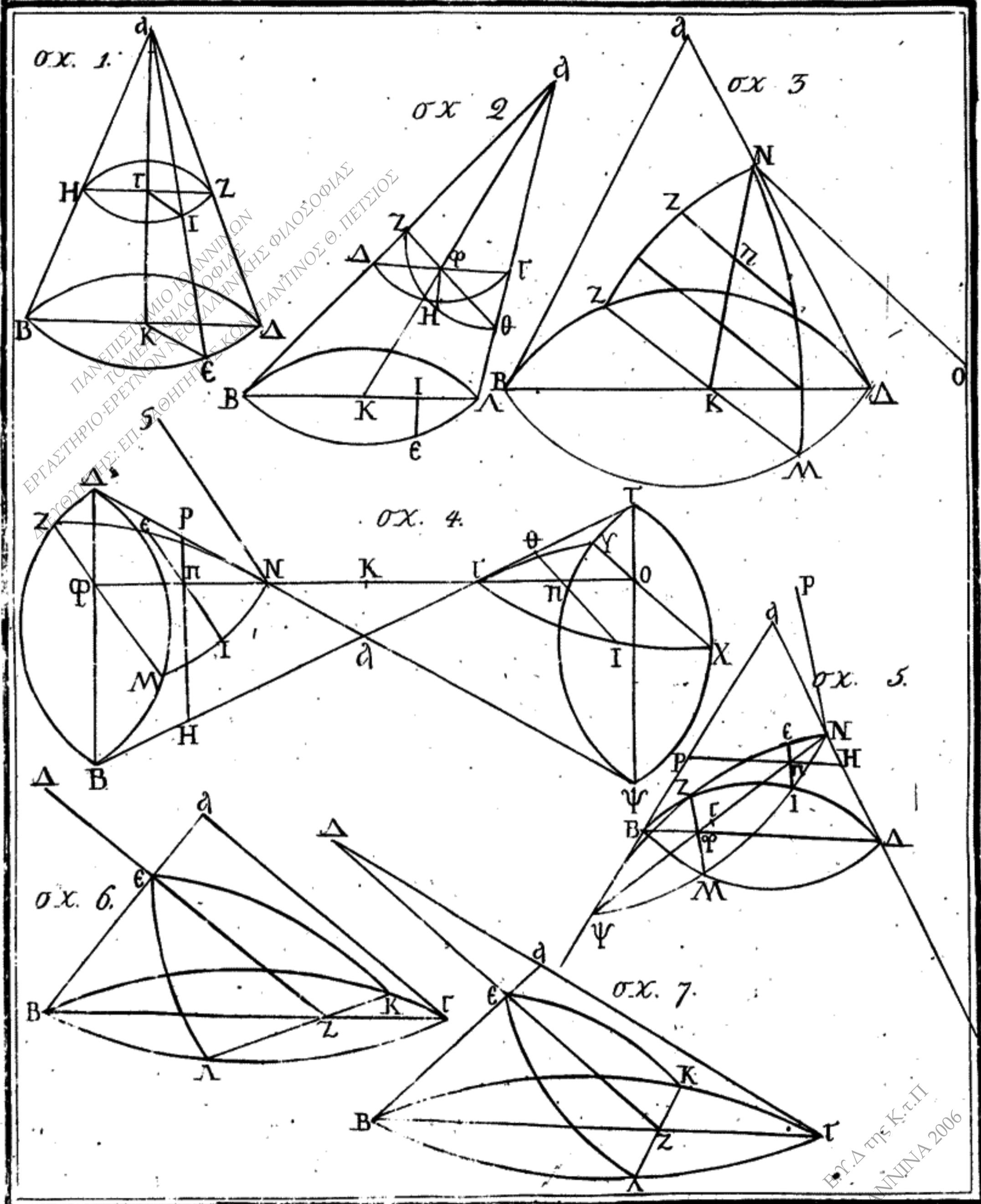

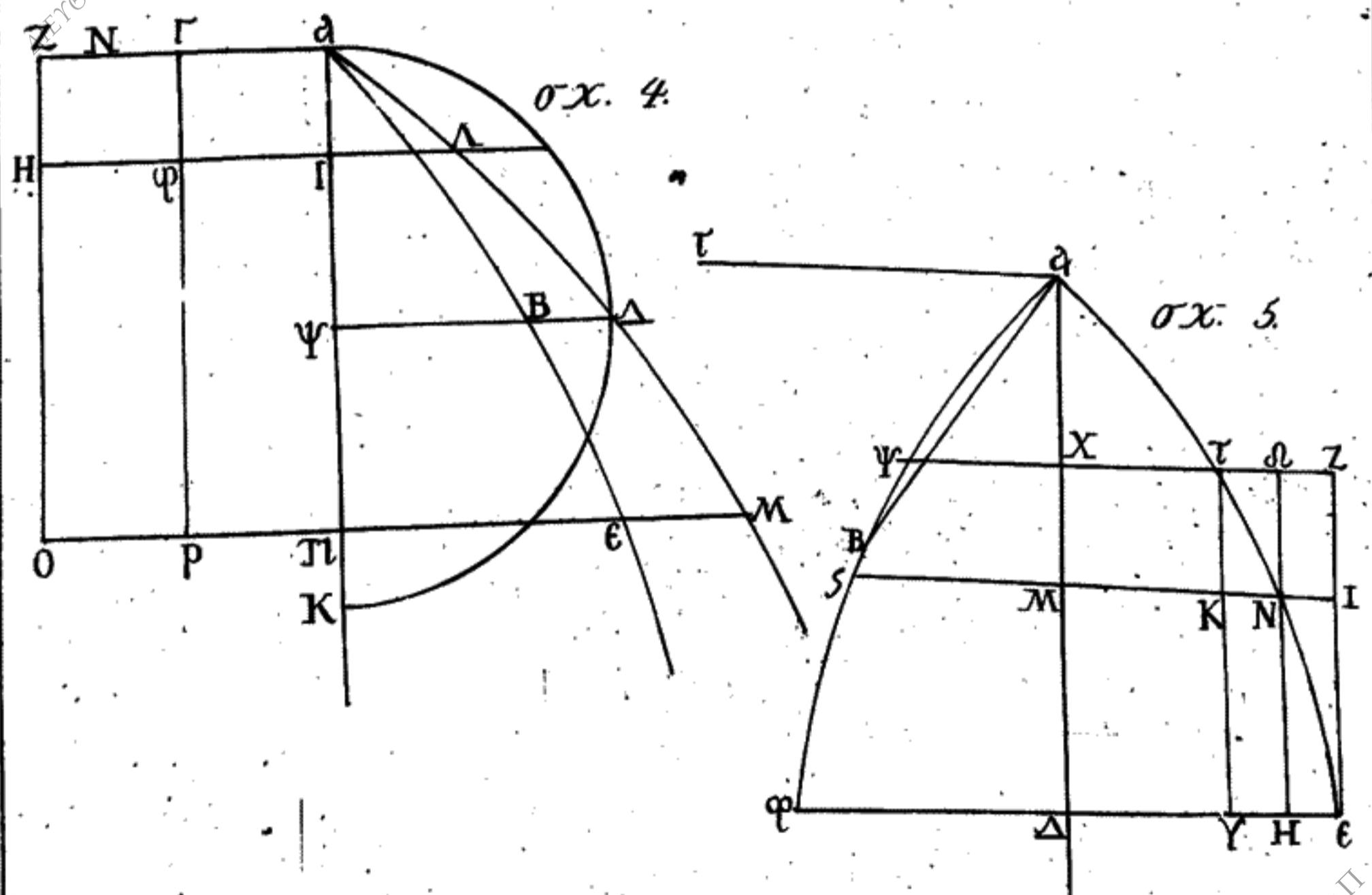
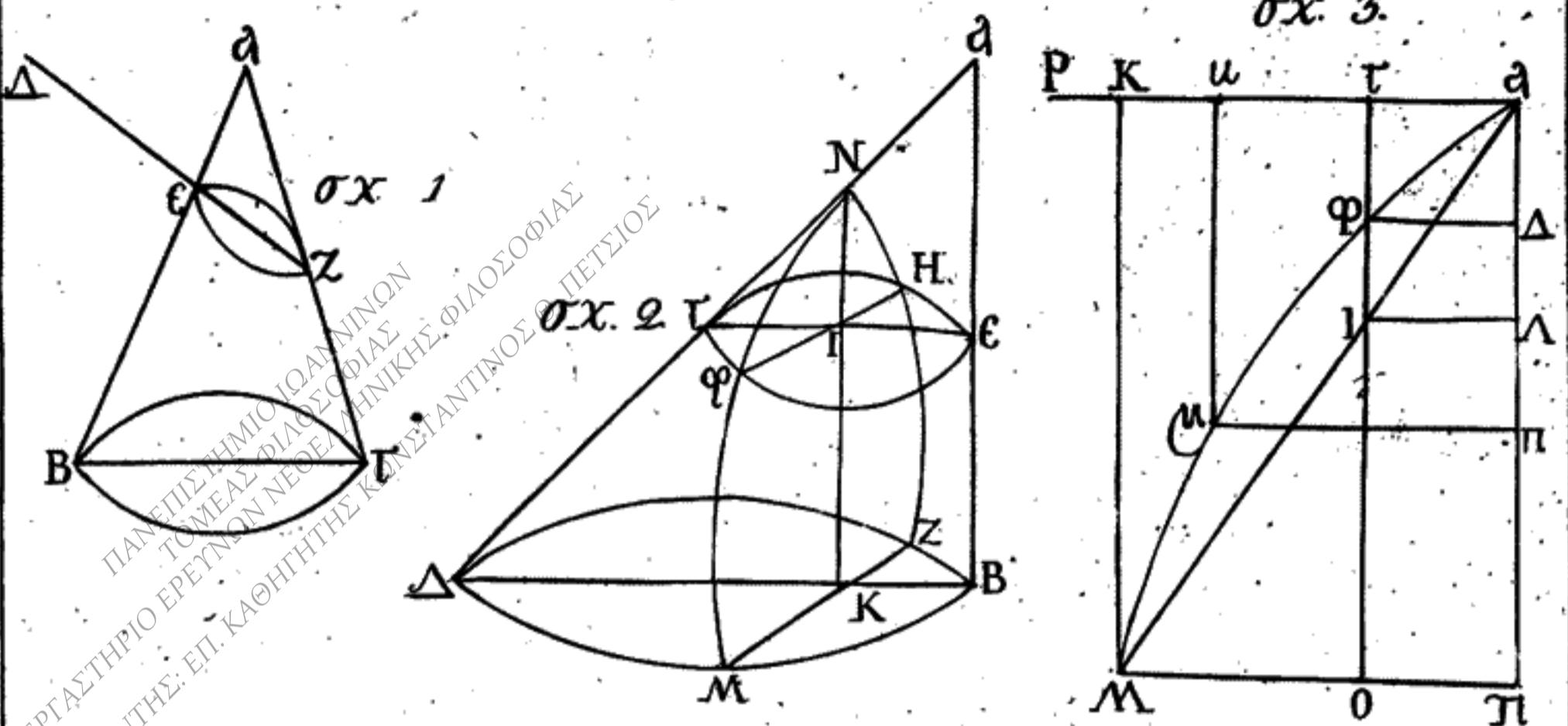

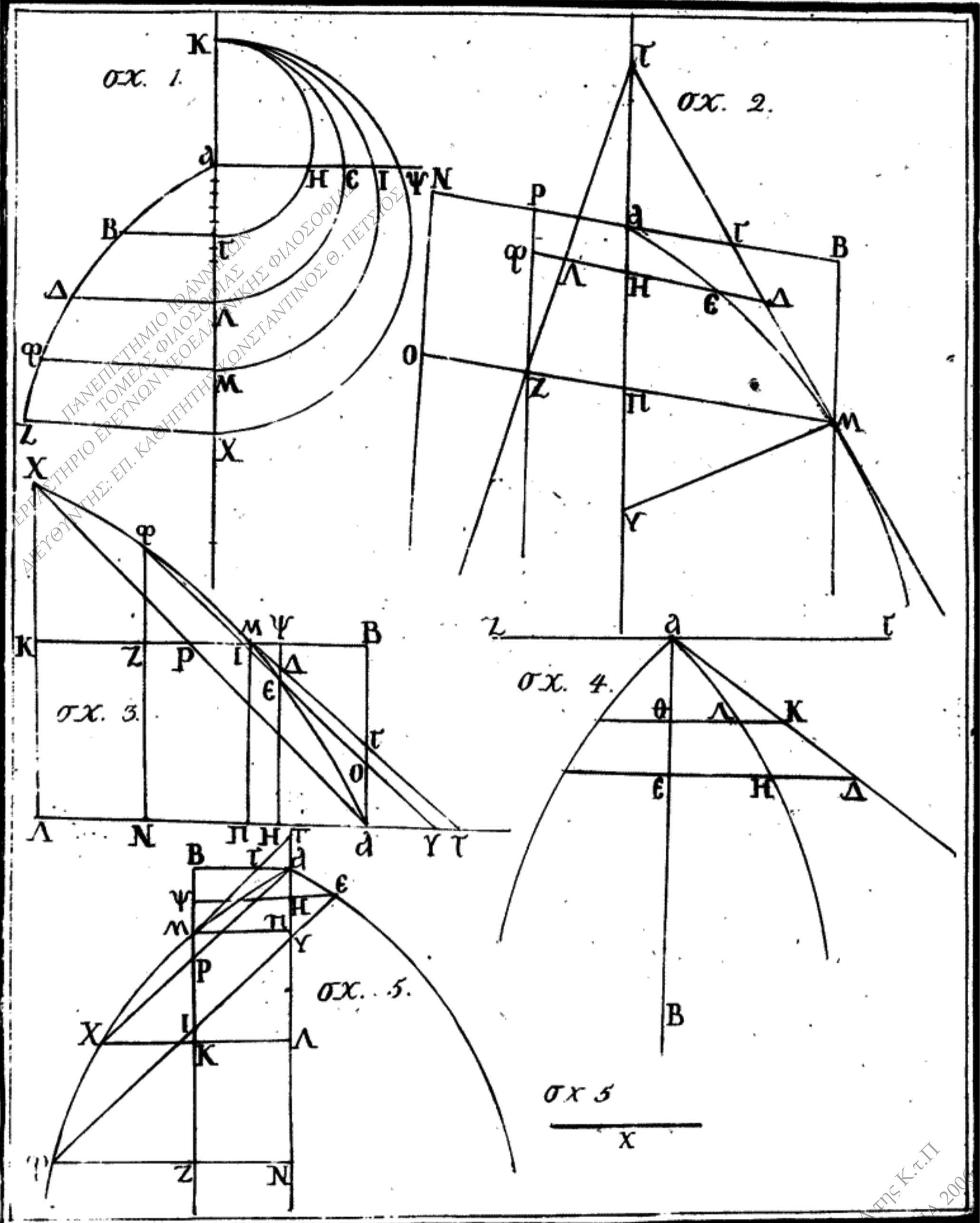

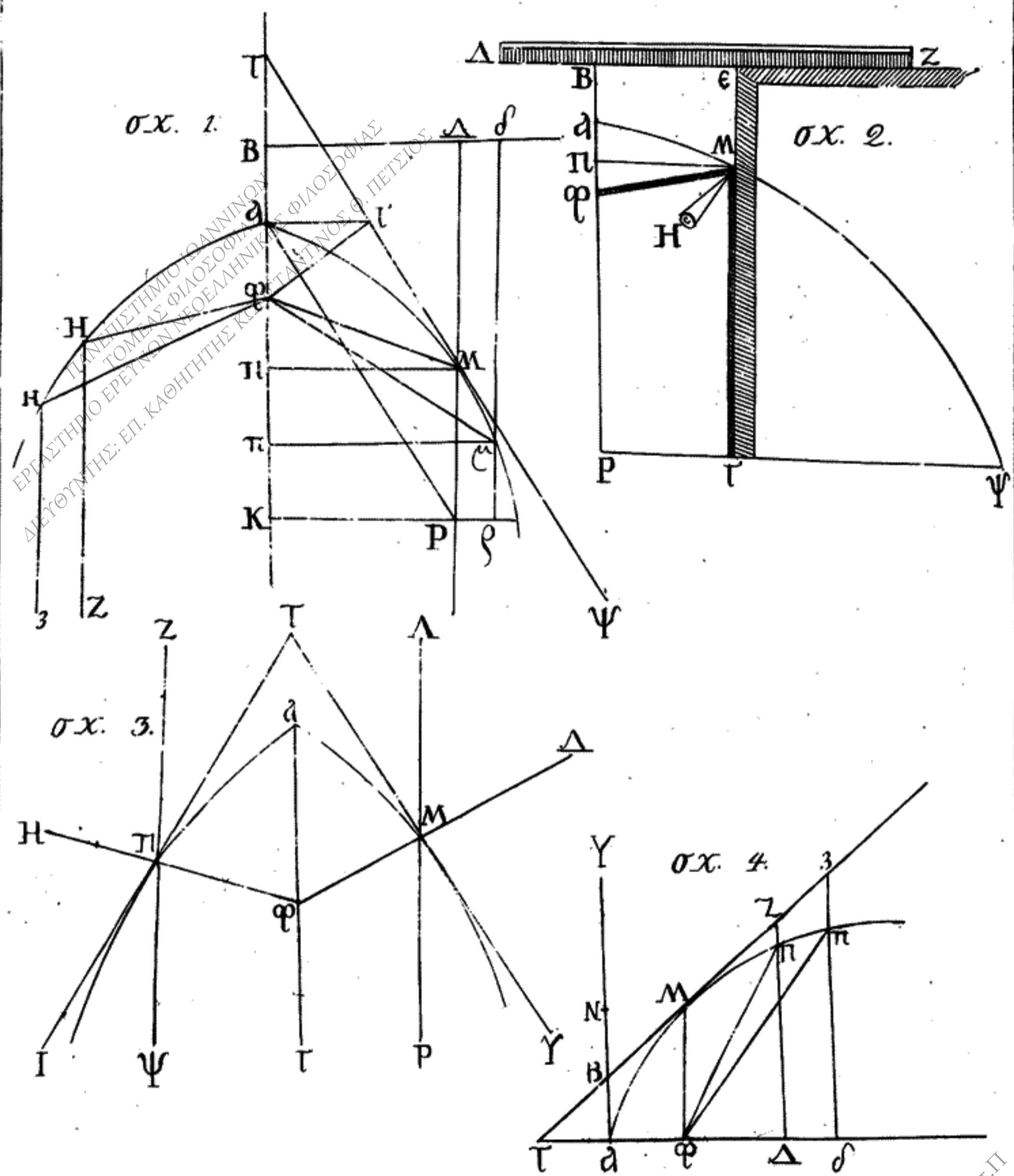

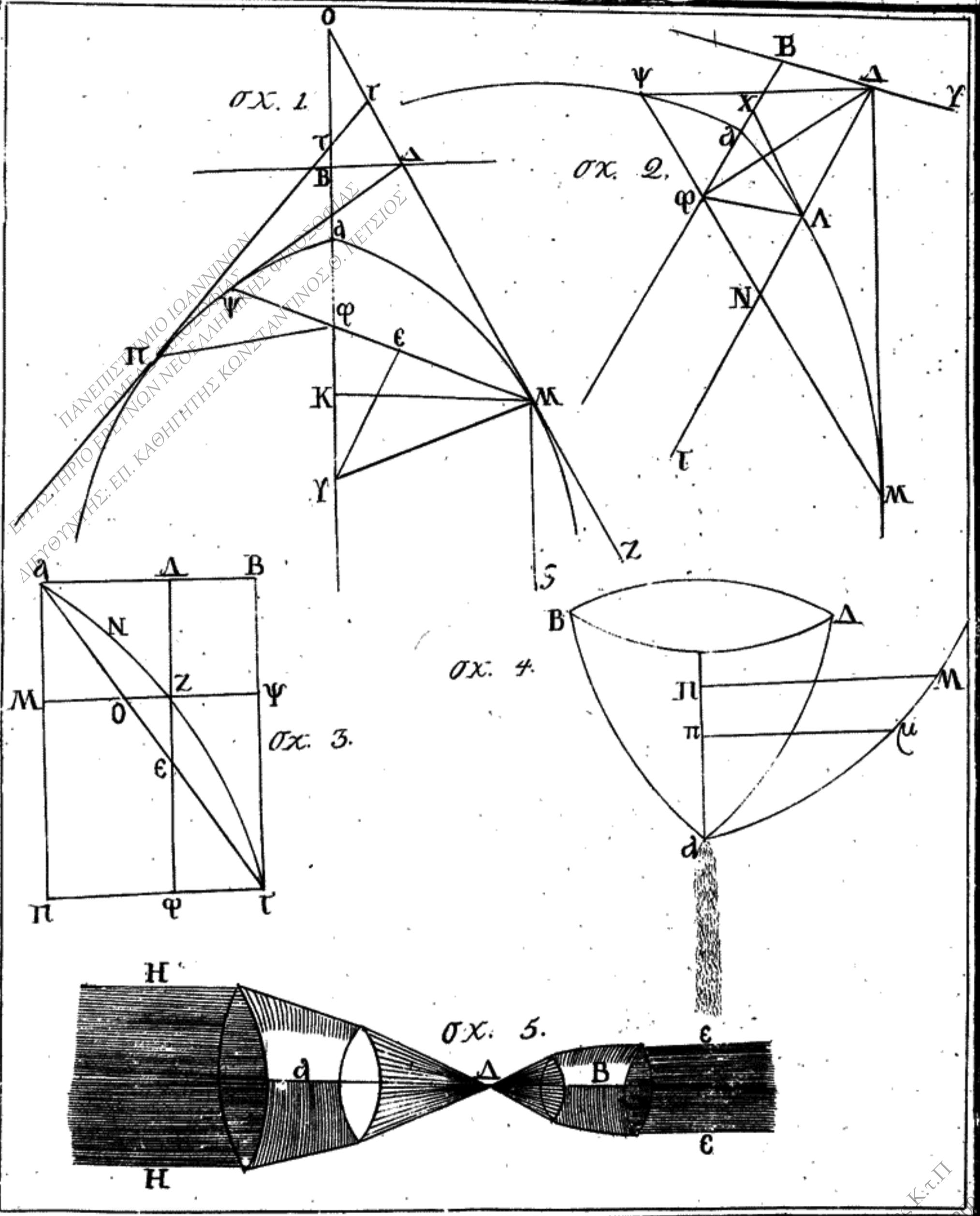

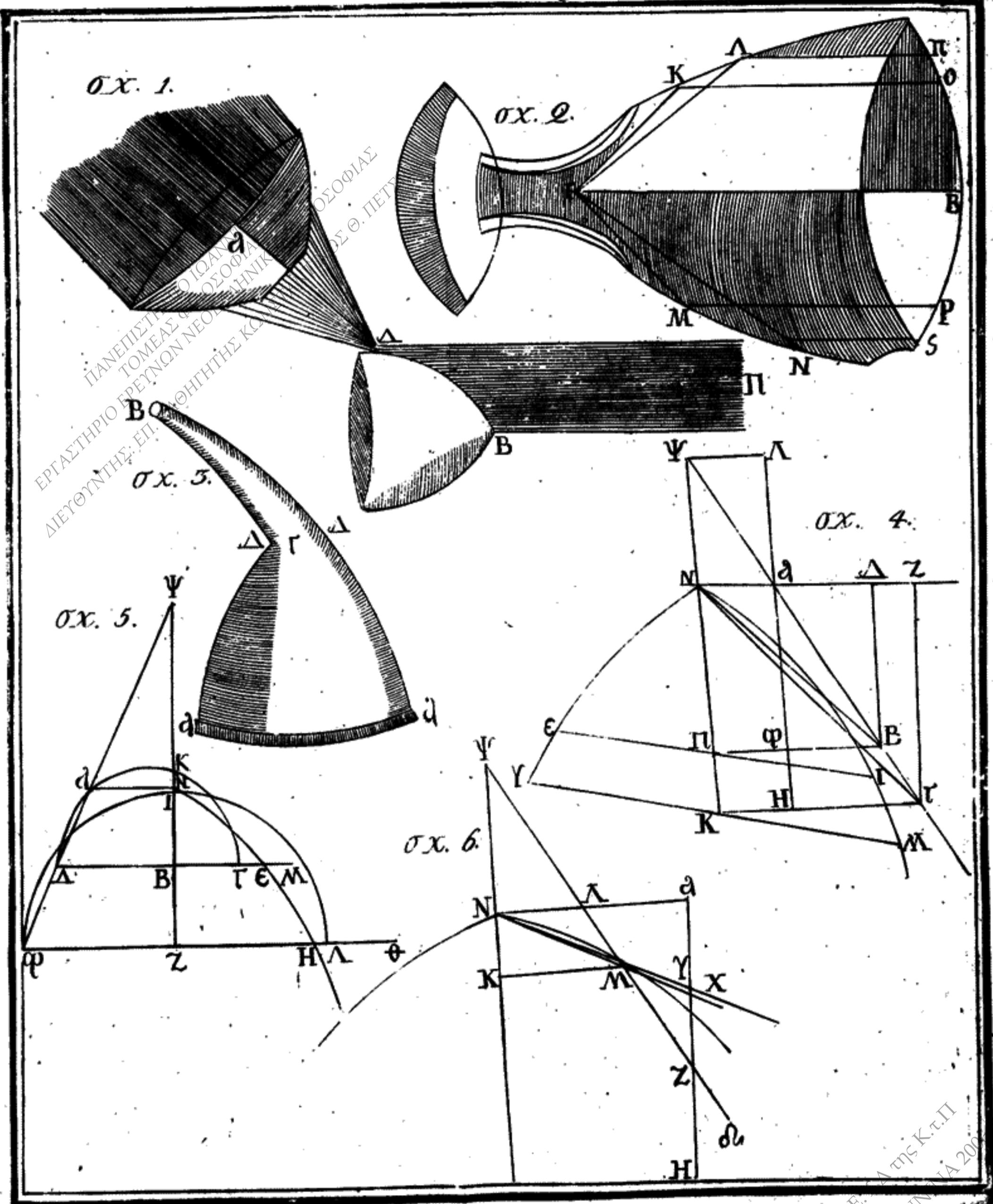

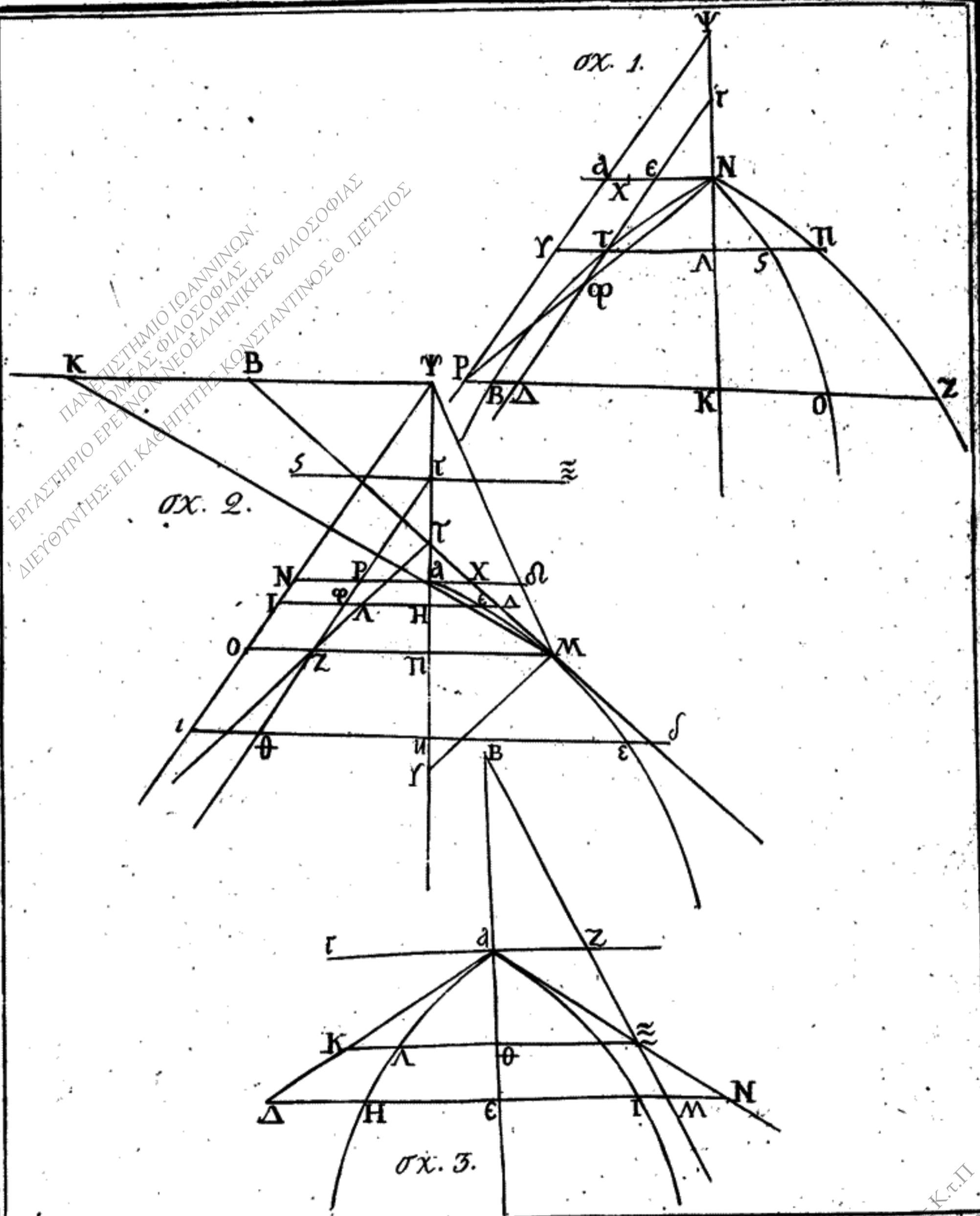

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Φ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠ. ΚΑΣΙΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

